

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.II.30.414/2012/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Huszti György Ügyvédi Irodája (címe, ügyintéző: dr. Huszti György és dr. Szarka György ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - az ifj. dr. Horváth Ferenc ügyvéd (cím) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen biztosítási érték megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 8.G.15-11-040.018/67. számú ítélete ellen az alperes által 68. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 35 140 (Harmincötezer-egyszáznegyven) forint általános forgalmi adót tartalmazó 165 287 (Egyszázhatvanötezer-kettőszáznolcvanhét) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

2010-ben a felek között két állatbiztosítási szerződés volt hatályban a felperes **h.-i** és az **ö. ..3/1** helyrajzi szám alatt található baromfinevelő üzemben tartott élő boyler-csirke állományra.

2010. június 14-én a Hajdú-Bihar és a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében végigvonuló vihar érintette a felperes mindkét telepén lévő csirkeólakat, a bennük lévő állatállománnyal együtt.

A **h.-i** telepen a 3. és 4. istálló teteje rongálódott meg, az épületekben lévő csirkeállomány egy részét a beomló tetőszerkezet, a bezúduló víz és jég pusztította el, míg másik része annak következtében hullott el, hogy a riadalom miatt összeszaladtak, összesűrűsödtek és részben eltaposták egymást, részben a levegőhiány miatt megfulladtak. A két istállóban összesen 7 409 darab, átlagosan 2 kg súlyú, 41 napos állat

hullott el. Az istállókban élve maradt állomány 2010. június 16-án került vágóhídra 217 forint/kg-os áron.

Az **Ö.-i** telepen az 1. és 2. számú istállóban 6 779 darab, 1,8 kg átlagsúlyú, 36 napos csirke pusztult el. A maradék állományt 2010. június 23-án értékesítette a vágóhídon a felperes 217 forint/kg-os egységáron. Az állatelhullások oka az volt, hogy a viharban a villám becsapott a telepet ellátó elektromos egységbe, az 1. és 2. számú istállók szellőzőventillátorait vezérlő panelek tönkrementek, leálltak, ennek következtében az ólakban megszűnt a szellőztetés, aminek hiányában az állatok megfulladtak.

A káreseményt a felperes 2010. június 15-én bejelentette az alperesnek, s kérte 6 895 258 forintban meghatározott kárának megtérítését.

Az alperes álláspontja szerint a **h.-i** telepen a viharral érintett ólakon a tetőfedő pala csak részben sérült, s a leeső palák, a beáramló eső, jég, valamint az ennek okán az állatokban kialakult riadalom miatti összefutás okozta fulladásos elhullás, azaz összességében a vihar az állat-állomány 20 %-ának pusztulását okozta, ezért e címen a felperesnek megfizetett 657 510 forintot, további összeg kifizetésétől elzárkózott. Az **Ö.-i** telepen történtek kapcsán arra hivatkozott, hogy biztosítási esemény nem történt, a szellőző berendezések leállása miatt az állat-állományban bekövetkező fulladásos elhullás nem tekinthető a villámcsapás következményi kárának.

B. I. igazságügyi agrárszakértő szakértői véleménye szerint a felperes mindkét perrel érintett telephelyén a 2010. évi 18 darab/m² sűrűségű telepítés szakszerű volt, megfelelt a szakmai előírásoknak. A **h.-i** telepen tartott csirkeállomány jól fejlett volt. Itt a telep nyolc istállójában 79 075 darab boyler-csirke volt a vihar reggelén. Az ólnaplók adatai szerint a viharkárral nagyon érintett 4. számú épületben 6 122 darab hullott el, a tetőbeszakadás miatti direkt pusztulás, valamint a riadalom miatti összerohanás, taposás és fulladás következtében. A két tényező egymáshoz viszonyított arányát megbecsülni nem tudta, elfogadta a dr. **Ö. I.** ellátó állatorvos által kimutatott 70-30 %-os arányt. A 3. számú épület a vihartól kevésbé károsodott, de az ebben elpusztult állatok elhullásának okozója is a vihar volt. Az állattartó-telep további istállóiban lévő állományban a vihar nem okozott kárt, azokat az épületeket nem rongálta meg, s ott rendkívüli elhullás sem történt.

Az **Ö.-i** telepen a káreseménykor a kár által érintett 1. és 2. számú ólban tartott állomány fejlettsége, kondíciója a rendszergazda technológiai előírásainál is jobb volt. E telepen lévő 14 istállóban 194 319 darab boyler-csirke volt a vihar reggelén, a telepre lecsapott villám, a vihar telepépületeket károsított, de istállókat, azok fűdémszerkezetét nem. Az 1. és 2. számú épület szellőzését biztosító vezérlőpanelt a villámcsapás tönkretette, az ólak szellőzés nélkül maradtak. A vihar a telepen áramszünetet is okozott, annak észlelésétől kezdődően az aggregátorok az áramellátást biztosították. Az áramszünet miatt a házi áramforrások (aggregátorok) jóvoltából nem keletkezett állatkiesés. A szellőző ventillátorok vezérlőpaneleinek meghibásodása miatt a mesterséges légcseré hiánya következtében az állatok magasságában lecsökkent a levegő oxigéntartalma, ugyanakkor megemelkedett a hőmérséklet, a páratartalom és a mérgező ammóniatartalom. Mindezek miatt az állatok légzőközpontjának működése leállt, az anyagcseréjük összeomlott, emiatt elpusztultak. Az

épületenként bennálló 17 000 darab 1,5 kg tömegű állat részére óránként 125 000-130 000 m³ friss levegőt kellett biztosítani. Természetes úton a szükséges légcserének csak a töredéke volt biztosítható a légbeeresztő nyílások redőnyeinek eltávolításával és a hermetikusan lezárt végajtók bontásával és megnyitásával. Ventiláció hiányában viszonylag rövid idő, 20-25 perc alatt is jelentős mértékű a károsodás, az elhullás.

Mindkét baromfitelepen a megtörtént állatelhullások sokszorosa következhetett volna be, ha a felperes alkalmazottai a káresemény észlelésekor nem intézkednek gyorsan és hatékonyan.

A felperes többször módosított keresetében 6 003 556 forint, ennek 2010. augusztus 8-tól a kifizetésig járó kamata és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Követeléséből - figyelemmel az alperes által a perindítás előtt megtérített összegre - árbevétel-kiesés címén 5 362 884 forintot, elmaradt állatjóléti támogatás címén 255 008 forintot, elmaradt gyógyszer-támogatás címén 129 150 forintot, míg az elhullott állatok megsemmisítésével kapcsolatban felmerült költség címén 256 514 forintot igényelt. Állította, hogy az alperessel kötött biztosítási szerződése alapján az alperes helytállási kötelezettsége 100 %-os mértékben fennáll, figyelemmel az állatok elemi kár biztosítási különös szabályzat szerződési feltételeire (ÁEB-2002) is.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Fenntartotta a perindítás előtt a felperes kárbejelentését tartalmazó levélre adott válaszában kifejtett álláspontját. Vitatta a kereset jogalapját mind a négy címen előterjesztett igény kapcsán, míg az árbevétel-kiesés, illetve a megsemmisítési költség címén benyújtott követelés összegszerűségét elismerte. Utalt arra, hogy a felperes nem tett eleget a Ptk. 340. § (1) bekezdése szerinti kárenyhítési, kármegelőzési kötelezettségének.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 5 205 873 forint „biztosítási értéket”, s annak 2010. augusztus 8-tól a kifizetésig járó késedelmi kamatát, valamint 1 345 328 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a peres felek a Ptk. 536. §-a szerinti vagyonbiztosítási szerződést kötöttek, amelyben a biztosítási értéket az **Ö.-i** telep kapcsán 40 000 000, a **H.-i** telep kapcsán 20 000 000 forintban állapították meg. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 553. § (1) bekezdése szerint, ha a biztosítási esemény bekövetkezik, a biztosító a szabályzatban megállapított időn belül köteles szolgáltatását teljesíteni.

Az **Ö.-i** telepen bekövetkezett káresemény kapcsán kiemelte, hogy az alperes helytállási kötelezettségének hiányát a vagyonbiztosítási szabályzat (a továbbiakban: VBSZ) V.6. pontjára alapította, amely szerint a biztosító szolgáltatása a közvetett károkra nem terjed ki. E védekezésre tekintettel azt kellett vizsgálnia, hogy a villámcsapás által az elektromos rendszerben okozott károsodás olyan biztosítási eseménynek minősül-e, amelyre kiterjed a biztosító helytállási kötelezettsége. Az ÁEB 2002. I/1. pontja biztosítási eseménynek minősíti az alábbi káreseményeket:

a) tűz- és villámcsapás kockázat

- A kockázat kiterjed a biztosított állat-állományokban tűz- és villámcsapás okozta károk térítésére.

- Villámcsapás okozta kárnak minősül az állat-állományban: istállózott állatoknál a közvetlen villámcsapás folytán előállott kár akkor is, ha tűz nem keletkezett.

- Becsapódó villám okozta közvetett károsodás: közvetlen kárként az idegen tárgy rádőlése.

b) a vihar, jégverés és felhőszakadás kockázatkörében a szabályzat rögzíti, hogy

- a vihar kockázat a biztosított állat-állományban a vihar miatt keletkezett károokra terjed ki. Viharkárnak minősül a 15 km/sec. vagy annál nagyobb sebességű, a meteorológiai intézet által igazolt szélvihar erőhatása által okozott kár, ide értve a leomlott, leszakadt tárgyak okozta károkat.

- a felhőszakadás: a vihar által megbontott tetőn keresztül az épületbe beömlő csapadék okozta károsodás.

Rámutatott, hogy az alperes a vihar bekövetkezését, s annak károkozó hatását tényszerűen nem vitatta. Nem fogadta el azon védekezését, mely szerint a villámcsapás - mivel az nem magát az állat-állományt érintette, hanem az ólak szellőzését biztosító panelt működtető áramforrást - nem minősíthető olyan biztosítási eseménynek, amely helytállási kötelezettségét megalapozná. A Legfelsőbb Bíróság egy eseti döntésére (BH 1996.423. sz. jogeset) hivatkozással kiemelte, hogy a peres felek által kötött szerződés céljára, a felek ügyletkötéskor fennállott feltehető akaratára, valamint a villám keletkezésének fizikai természetére figyelemmel, ennek a kitételnek nem lehet az alperes által megjelölt jogi jelentést tulajdonítani. A villámlás a légkör egy meghatározott pontján keletkező elektromos kisülésben megnyilvánuló természeti jelenség, amelynek következtében az a tér meghatározott részében elektromos és hőhatást fejt ki. A villámcsapás tehát nem egy ponton, hanem egy bizonyos térben megvalósuló fizikai folyamat. A szavak általánosan elfogadott hétköznapi jelentése szerint az itt elhelyezett vagyontárgyakat tehát a villám becsapódásának fogalmi köréből nem lehet kivonni. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes ingatlanában az elektromos berendezések megrongálódása biztosítási eseménynek minősül, amelyért az alperest a biztosítási szerződés alapján helytállási kötelezettség terheli.

A **h.-i** telepen történetekkel összefüggésben az alperes a káresemény tényszerű bekövetkezését is vitatta, annak ellenére, hogy a perindítást megelőzően helytállási kötelezettségét az elhullott állomány 20 %-os mértéke tekintetében elismerte. Az állatlétszám kapcsán elfogadta a bíróság a szakértő aggálytalan véleményét, amely bár ellentétben állt a kezelő állatorvos által meghatározottakkal, ám míg az utóbbi kimutatását nem ellenőrizhető forrásokból származó információkra alapította, a szakértő a telepítési jegyzőkönyvek, az ólnaplók és az értékesítésre vonatkozó okiratok adatainak egybevetése alapján nyilvánított véleményt.

Azt az alperes sem vitatta, hogy az elhullott állatok utáni árbevétel-kiesés kilogrammonként 217 forint.

Mindezek alapján az elszámolást az alábbiak szerint végezte el:

Az **ö.-i** telepen elhullott 6 779 darab, 1,8 kg súlyú állat értékesítési átlagára 217 forint kilogrammonként, így az árbevétel-kiesés 2 647 877 forint ($6\,779 \times 1,8 \times 217$).

A **h.-i** telepen az elhullás 7 409 darab, az átlagsúly 2 kg, az értékesítési átlagár 217 forint kilogrammonként, így az árbevétel-kiesés 3 215 506 forint ($7\,409 \times 2 \times 217$).

A két telepen így az összes árbevétel-kiesés 5 863 383 forint ($2\,647\,877 + 3\,215\,506$). Ebből levonta a felperes részére a perindítást megelőzően már megfizetett 657 510 forintot, s így az alperest 5 205 873 forint megfizetésére kötelezte a VBSZ VII.1. pontjában meghatározott időponttól számított, a Ptk. 301/A. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamattal együtt.

A megsemmisítési költségek, az állatjóléti támogatások és a gyógyszer-támogatások címén előterjesztett követelést alaptalannak találta. Rámutatott, hogy a bírói gyakorlat értelmében a biztosító teljesítése nem kárkötelem, hanem szerződéses kötelmen alapul, ezért nem érvényesül a teljes kártérítés elve. A felek közötti biztosítási szerződés, az ÁEB-2002., valamint a VBSZ felhívott rendelkezései értelmében a biztosító helytállási kötelezettsége az e címen támasztott igényekre nem terjed ki.

A Ptk. 555. és 556. §-ára, valamint a VBSZ IX/1-4. pontjaira utalással hangsúlyozta, hogy a szakértői vélemény által is megerősítetten a felperes a kár enyhítése, illetve megelőzése érdekében minden tőle elvárhatót megtett, ennek hiányára alapozva a biztosító nem mentesülhet helytállási kötelezettsége alól.

A pernyertesség-pervesztesség arányát a felperes számára kedvezőbben 86-14 %-ban állapította meg. Ennek figyelembevételével a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a nagyobb részt pervesztés alperest perköltségfizetésre. Perköltségként a felperes által lerótt illeték, az előlegezett szakértői költség összegét, valamint a felperes és képviselője között létrejött megbízási szerződésben meghatározott ügyvédi költséget számolta el.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte a törvényszék határozatának megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását. Megismételte a perindítás előtt, valamint az elsőfokú eljárásban is kifejtett álláspontját: a **h.-i** káresemény kapcsán hangsúlyozta, hogy nem fogadható el az a megállapítás, hogy a felperest ért kár kizárólag a bekövetkezett biztosítási eseménnyel áll okozati összefüggésben. Álláspontja szerint ezt az okozati összefüggést a szakértő feltételezésekre alapította, a véleménye alapjául szolgáló, a kezelő állatorvos által készített feljegyzés megalapozatlan, azt vizsgálati, boncolási leletek, bizonyítékok nélkül fogadta el a felperes nyilatkozatával egyetemben az elsőfokú bíróság. Utalt arra, hogy a biztosító szakemberei a helyszínen járva törmeléket, leszakadt tetődarabokat nem találtak a 3., 4. ólban, csupán a tetőhéjzat rongálását tudták megállapítani. Az akkor készített fényképfelvételek alapján pedig a káresemény és a kár közötti okozati összefüggés csak az elhullott állatok 20 %-a esetében volt megállapítható, ehhez képest a kezelő állatorvos véleménye eltúlzott.

Az **ö.-i** telepen történtek kapcsán megismételte, hogy nem áll fenn helytállási kötelezettsége a VBSZ V.6. pontja értelmében, mert a felperest ért károsodás oka nem a

villámcsapás, azaz nem következett be biztosítási esemény. Abban az esetben, ha ezt az álláspontját a bíróság nem osztaná, utalt arra, hogy a felperes nem tett eleget kármegelőzési, kárenyhítési kötelezettségének, nem úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben általában elvárható. A hiba észlelése és a hiba okának elhárítása között több mint egy óra telt el, ez pedig jelentős késedelem, arra utal, hogy a felperes dolgozói felkészületlenek voltak. Megítélése szerint szakmailag elvárható lett volna egy olyan figyelmeztető rendszer kiépítése, ami a hiba bekövetkezésekor riasztja az arra illetékeseket.

Mindkét telepen bekövetkezett kárral kapcsolatban kifogásolta, hogy a szakértő a felperes által vezetett istállónapló adataira támaszkodott a kár mértékének meghatározásakor, márpedig a két telepen nem azonos módon állították ki ezt a dokumentumot. Nyomatékkal hangsúlyozta, hogy csak a vihar által levert cserepek vagy pala, valamint az ezek helyén bezúduló jég következményeként történt elhullás miatt kell helytállnia, ezt meghaladóan a bekövetkezett közvetett károkra helytállási kötelezettsége nem áll fenn. A felperes által elmulasztott kármegelőzési, kárenyhítési kötelezettség kapcsán rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság által felhívott Ptk. 555. § és 556. § mellett alkalmazandó a Ptk. 340. §-ának erre vonatkozó rendelkezése.

Álláspontja szerint a törvényszék indokolatlanul magas összegben állapította meg a felperest megillető perköltség összegét, így kérte annak leszállítását a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapítható mértékre.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének indokai alapján történő helybenhagyását indítványozta.

Az ítéletábra erre irányuló fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet részben elutasító rendelkezését a Pp. 253. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel.

A fellebbezést alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, abból helyes következtetéseket levonva megalapozott döntést hozott, melynek indokolásával is egyetért az ítéletábra, azt megismételni nem kívánja, ezért csupán a fellebbezésben írtak kapcsán hangsúlyozza az alábbiakat.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a biztosítási esemény mind a két állattartó telepen bekövetkezett, ezért az alperes a Ptk. 553. § (1) bekezdése értelmében köteles szolgáltatását teljesíteni. Azt az alperes sem vitatta, hogy a Hajdú-Bihar, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg megyén átvonuló vihar mind a **h.-i**, mind az **ö.-i** telepet érintette. A törvényszék által felhívott ÁEB-2002. I.1. pontja ítéletben idézett rendelkezései szerint biztosítási eseménynek minősül - egyebek között - a becsapódó villám okozta közvetett károsodás, illetve közvetlen kárként az idegen tárgy rádőlése, továbbá a vihar, illetve az e miatt a biztosított állatállományban keletkezett kár, végül a vihar által megbontott tetőn

keresztül az épületbe beömlő csapadék okozta károsodás is. A szakértő szakértői véleményében hangsúlyozta, hogy a **h.-i** baromfitelepen mind a 3., mind a 4. számú épületben bekövetkezett állatelhullás oka a tető és födémhiány miatti direkt pusztulás, valamint a riadalom miatti összerohanás, taposás és fulladás volt. A pusztulás okainak arányai nem voltak megbecsülhetők, ezért a kezelő állatorvos által kiadott igazolásokra támaszkodott. Kiemelte, hogy az állattartó telep többi istállójában - amelyeket a zivatar és a vihar nem érintett oly mértékben és azokban nem okozott kárt - rendkívüli elhullások nem történtek (34. sorszámu szakvélemény 3., 4. oldal). Azt, hogy a kétféle elhullási ok között mi volt a pontos arány, a kezelő állatorvos becslésénél pontosabban meghatározni nyilvánvalóan nem lehetett, mert valamennyi elpusztult egyed nem boncolták fel, s nem „csináltak külön csoportot, hogy melyik állat elhullását okozta a tető beszakadása és melyiket a nem közvetlenül ebből eredő elhullás” (1/F/9. szám alatt csatolt állatorvosi igazolás). Az ítéletábla megítélése szerint egyébként ennek az aránynak jelentősége nincsen, mert az alperes helytállási kötelezettsége mindkét elhullási ok miatt fennáll. A VBSZ V/6. pontjában írt „közvetett kár” fogalmát az alperes egyetlen szabályzata sem részletezi, nem pontosítja, így nem állapítható meg, hogy milyen jellegű károk bekövetkezéséért zárná ki helytállási kötelezettségét. Az ÁEB-2002. I/2. pontja viseli a kizárások címet, s az felsorolja, hogy a biztosító mikor nem téríti meg a kárt, illetve a kockázat mire nem terjed ki. A II/2/b) pont szerint szóba jöhető kizárási ok az adott esetben az lenne, ha a kár nem a biztosítási esemény miatt következett volna be, ez azonban az előzőekben kifejtettek miatt nem történt meg, az állatelhullások kizárólagos oka a vihar volt, amelyért az alperes helytállási kötelezettsége fennáll. Az e telepen bekövetkezett elhullások okáról a kezelő állatorvos az 1/F/6/b) alatti igazolást állította ki, amely az ítéletábla álláspontja szerint elégséges bizonyíték a káresemény és a kár közötti ok-okozati összefüggés fennálltának kétséget kizáró megállapítására. Az alapján a szakértő szakvéleményében nem feltételezést fogalmazott meg, hanem a per adataira támaszkodva nyilvánított véleményt. Az alperes egyébként a fellebbezésében csak feltételezéseket fogalmazott meg a szakemberei által tartott helyszíni szemlén tapasztaltakra hagyatkozva. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy ez a helyszíni szemle 2010. szeptember 8-án volt, majdnem 3 hónappal a káresemény bekövetkezése után. Ezzel szemben a kezelő állatorvos közvetlen benyomásai alapján - melyeket a káresemény bekövetkeztekor tartott szemléje alapján alakított ki - adott véleményt az elhullás okáról. Más elhullási ok fel sem merült az adott esetben, s e tényt megerősíti a szakértő azon véleménye is, hogy a szomszédos, vihar által nem károsított ólakban nem következett be rendkívüli mértékű elhullás. Összességében a kezelő állatorvos véleményére alapított szakvélemény kétséget kizáróan igazolja az ok-okozati összefüggés fennálltát.

Az **ö.-i** telep kapcsán is helytállóan állapította meg a törvényszék, hogy a biztosítási esemény bekövetkezett. Az alperes által sem vitatott tény, hogy a becsapódó villám azt a vezérlőkomputert károsította, amely a szellőztető-panelek működését beindította volna. Tény, hogy a villámcsapás következtében áramszünet is volt, ám a felperes által üzemeltetett generátor bekapcsolt, így az áramszünet miatt - a házi áramforrások jövoltából - nem keletkezett állat-kiesés (34. sorszámu szakvélemény 6. oldal). Ezzel szemben a vezérlőpanelek leállása következtében az 1. és 2. számú istállóban tartott állomány nem kapta meg a megfelelő levegőmennyiséget, s így annak egy része megfulladt (1/F/6/a) alatt csatolt orvosi igazolás). Ventiláció hiányában, viszonylag rövid

idő, akár 20-25 perc alatt is bekövetkezhetett ez a jelentős mértékű károsodás. A sérült paneleket a felperes alkalmazottai helyreállítani, kicserélni nem tudták, ezt csak a szolgáltató kellő szakismerettel rendelkező szakemberei tehették meg a káresemény másnapján. A felperestől elvárható, egyben elégséges eljárás eredményeként a lehető legrövidebb időn belül sikerült a ventilátorokat „direktbe állítva” a szükséges levegőmennyiséget biztosítani. Minden alapot nélkülöz az az alperesi feltételezés, hogy ha a felperes alkalmazottai körütekintőbben járnak el, gyorsabban reagálnak az eseményekre, elkerülhető lett volna az ilyen mértékű elhullás. Ahogyan azt a szakértői vélemény összegző megállapítása tartalmazza (34. sorszámú szakvélemény 8. oldal) mindkét baromfitelepen a megtörtént állatelhullások sokszorososa következett volna be, ha a felperes baromfitelep-vezetői, dolgozói észleléskor nem intézkednek gyorsan és hatékonyan. Hangsúlyozza az ítéletábra, hogy a szakértői vélemény előzőekben idézett megállapítása szerint az áramszünet miatt állatelhullás, károsodás nem történt, ezért az áramszünettel, a tartalék generátor bekapcsolásával kapcsolatos alperesi fejtegetés a per elbírálása szempontjából irreleváns.

A fellebbezésben körülírt riasztó rendszer kapcsán az ítéletábra rámutat, hogy ilyen rendszer kiépítését nem követelte meg az alperes sem a biztosítási szerződésben, sem egyéb szabályzatban. Hiányát helytállási kötelezettségét kizáró okként nem rögzítette egyik okiratban sem, ezért a rendszer hiánya nem vezethet a biztosító helytállási kötelezettség alól való mentesüléséhez.

Biztosítási szerződésen alapuló kárigény elbírálásánál a szerződésen kívüli felelősségre vonatkozó szabályok, így a Ptk. 340. §-a sem alkalmazható (BDT 1999. évi 29. sz. jogeset), a Ptk. 556. § (3) bekezdése értelmében a kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség megszegésére a Ptk. 556. § (1) és (2) bekezdéseiben írtakat kell alkalmazni. E rendelkezések szerint pedig - ahogyan azt az elsőfokú bíróság ítélete helytállón tartalmazza - kármegelőzési és kárelhárítási kötelezettség megszegése a felperes terhére nem bizonyított.

A törvényszék helytállón állapította meg a felperest ért kár összecszerűségét is a felperes által csatolt okiratok, így a megsemmisítésről készült jegyzőkönyvek, az állatorvosi feljegyzések, valamint a szakértői vélemény alapján.

Azzal kapcsolatban, hogy az alperes kifogásolta, hogy a felperes perrel érintett két baromfitelepén eltérő volt a felperes alkalmazottai által vezetett ólnapló, a mindkét telep állatorvosi felügyeletét ellátó dr. **Ö. I.** kellő magyarázattal szolgált (65. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal negyedik bekezdés), melyek figyelembevételével az alperes kifogásai megalapozatlanok, a per elbírálása szempontjából közömbösek, a nyilvántartások ugyanis valamennyi releváns adatot tartalmazzák.

Alapvetően találta az ítéletábra a felperes javára megállapított perköltség összegét kifogásoló fellebbezést is. Az R. 2. § (1) bekezdése szerint a felperes a jogi képviselőjével kötött megbízási szerződés alapján kérte az ügyvédi munkadíj javára történő elszámolását. E szakasz (2) bekezdése valóban lehetőséget ad arra a bíróságnak, hogy a szerződésben kikötött díjat mérsékelje, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen

elvégzett ügyvédi tevékenységgel, arra azonban a jogszabály nem ad lehetőséget, hogy a bíróság e szerződést figyelmen kívül hagyja és a fél képviseletét ellátó ügyvéd munkadíját az R. 3. §-a alapján határozza meg. Ez utóbbi szakasz alapján csak akkor lehet az ügyvéd munkadíját megállapítani, ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás vagy a fél ezt maga kéri. Az adott esetben a felperes és a képviselője közötti megbízási szerződésben kikötött munkadíj az ítéltábla megítélése szerint is arányban áll a pertárgy értékével és a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel is, mert az elsőfokú bíróság által tartott mind a nyolc tárgyaláson jelen volt a felperes képviselője, a per során hat hosszabb-rövidebb előkészítő iratot nyújtott be a keresetlevél mellett, így a megbízási szerződésben kikötött munkadíj mérséklésére az ítéltábla sem látott lehetőséget. Emellett megilleti a felperest pernyertességével arányos mértékben a lerótt illeték, illetve az általa előlegezett szakértői díj is, melyeket figyelembe véve a javára megállapított perköltség összege nem eltúlzott.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredménytelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes részére fellebbezési eljárási költség megtérítésére. E címen a felperes képviselőjének munkadíját számolta el - a másodfokú eljárásra vonatkozó megállapodás hiányában - az R. 3. § (1) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

D e b r e c e n, 2013. február 19.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottília s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -